

at valgkomiteen nu ligesom paa forrige storting besattes med 27 medlemmer.

Votering:

Præsidentens forslag bifaldtes enstemmig.

Præsidenten: Jeg har anmodet kontoret om paa repræsentanternes pladse at udlægge trykt fortegnelse over valgkomiteens medlemmer paa forrige storting. Fortegnelsen kan jo tjene som stemmeseddel i den udstrækning repræsentanterne selv finder tjenligt. Jeg skal endvidere gjøre opmærksom paa, at repræsentanten Andreas Hansen, hvis forfald nu er godkendt, tidligere var medlem af valgkomiteen.

Til medlemmer af valgkomiteen valgtes:

1. Hagerup	med 105	st.
2. Liestøl	— 105	»
3. Chr. Knudsen	— 105	»
4. Lützow Holm	— 105	»
5. Bøhn	— 105	»
6. Liljedahl	— 105	»
7. Wold	— 105	»
8. Arctander	— 105	»
9. Hodne	— 105	»
10. Moe	— 105	»
11. Gunnar Knudsen	— 105	»
12. Schanche	— 105	»
13. Meisingset	— 105	»
14. Andersen Grimsø	— 105	»
15. C. Berner	— 104	»
16. Abrahamsen	— 104	»
17. Horst	— 104	»
18. Michelet	— 104	»
19. Foss	— 104	»
20. Hoff	— 104	»
21. Langeland	— 102	»
22. Five	— 101	»
23. Aarnes	— 100	»
24. Berge	— 100	»
25. Spørck	— 98	»
26. Myrvang	— 87	»
27. Bøen	— 70	»

Dernæst havde:

Engen og Aug. Hansen hver 19, Bull-Tornøe 11, Haga 8, Schirmer 6, H. J. Hansen og Hans Hansen hver 3, Kai Møller, Iversen og Vinje hver 2 samt Blydt, Geelmuyden, Aklestad, Trædal, Bergan, Svend Matthiesen, Sjursen, Sælen, Solberg, Pedersen og Broch hver 1 stemme.

Præsidenten: Jeg giver dernæst ordet til formanden for den deputation, der blev afsendt til regjeringen.

Oppen: Deputationen har udført sit hverv og har at meddele, at hs. exc. statsminister Steen agter at aabne stortinget imorgen formiddag kl. 1.

Præsidenten: Efter denne meddelelse skal jeg anmode herrerne om at samles her i salen et kvarter før et imorgen. Jeg foreslaar, at præsidenten bemyndiges til imorgen efter at have modtaget de oplæste dokumenter at udbringe det sædvanlige ønske for kongen, fædrelandet og broderriiget. Da ingen har udtalt sig derimod, anser jeg det for vedtaget.

Efter forslag af præsidenten besluttedes derefter enstemmig: Der opnævnes en deputation paa 5 medlemmer til imorgen at modtage den norske regjering.

Som medlemmer af denne deputation opnævnte præsidenten hr. Fuglestvedt som formand og forøvrigt de herrer Iversen, Vigeland, Lindstøl og Johan Jacobson.

Efter forslag af præsidenten besluttedes ligeledes enstemmig: Der opnævnes en deputation paa 5 medlemmer for efter stortingets aabning imorgen at komplimentere den norske regjering.

Som medlemmer af denne deputation opnævnte præsidenten hr. Andersen Grimsø som formand og forøvrigt de herrer Bjørnaali, Andersen, Baumann og Johansen.

Præsidenten: Efter gammel skik pleier repræsentanterne samlet at overvære gudstjenesten i Vor Frelzers kirke første søndag efter stortingets aabning. Jeg har imidlertid endnu ikke modtaget den vanlige meddelelse i den anledning fra stiftsprovsten; men jeg vil anmode herrerne om at have sin opmærksomhed henvendt paa et eventuelt oplag derom paa tavlen.

Mødet hævet kl. 12,55.

Møde den 12te oktober.

Præsident: C. Berner.

Modtagen af den dertil opnævnte deputation indfandt den kongelige norske regjering sig kl. 1 i stortinget.

Regjeringens første medlem, hr. statsminister Steen, oplæste et kongeligt aabent brev, der var saalydende:

Vi Oscar af Guds naade konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt:

Da omstændighederne hindrer Os fra denne gang personlig at aabne stortingets forhandlinger, ville Vi, i overensstemmelse med den af Os i Vort statsraad tagne beslutning, ved dette Vort aabne brev naadigst beskikke Vor statsminister i Kristiania, Hans excellence Steen, eller i hans forfald den dertil af Vor norske

regjering adnævnte statsraad, til i Vort navn og paa Vore vegne og paa den i grundlovens § 74 foreskrevne måde at aabne det i indoversende maaned sammentrædende stortings forhandlinger med den haa tilligemed dette Vort aabne brev naadigst tilstillede tale og beretning om rigets tilstand og bestyrelse i den tid, som er forløben, siden nationens repræsentanter sidst var samlede.

Givet paa Drottninghelms slot den 9de oktober 1901.

Under Vor haand og rigets segl.

Oscar.

(L. S.)

O. Blahr.

Statsministeren oplæste derefter følgende trontale:

Gode herrer og norske mænd!

De forenede riger Norge og Sverige staa fremdeles i uforandret venskabeligt forhold til alle fremmede magter og har under de stedfundne forviklinger bevaret sin handlefrihed og uafhængige holdning.

Da de i Kina interesserede magter er komne overens om, at den kinesiske maritime told skal stilles som sikkerhed for den skadeserstatning, som Kina har at erlægge, og samtidig forhøies til 5 pct. *ad valorem* af den virkelige vareværdi, og en saadan forhøielse vilde staa i strid med den mellem Norge og Sverige paa den ene side og Kina paa den anden side i 1847 afsluttede freds-, venskabs- og handels-traktat, er i den anledning skeet henvendelse fra de nævnte magter. Jeg har givet samtykke til den af magterne foreslaaede forhøielse under forudsætning af, at derved ingen indskrænkning sker i Norges ret til i Kina at nyde samme behandling som de øvrige magter.

Til den i mai maaned dette aar i Kristiania afholdte internationale konference til endelig forhandling om en fælles hydrografisk-biologisk havundersøgelse fremmødte foruden norske delegerede repræsentanter for Belgien, Danmark, Finland, Nederlandene, Rusland, Storbritannien og Irland, Sverige samt Tyskland. De henvendte enstemmig til de respektive regjeringer for et tidsrum af 5 aar at vedtage en række af foranstaltninger til en ordnet undersøgelse af den nordlige del af Atlanterhavet og Nordsjøen med tilstødende havomraade, — i det væsentlige i overensstemmelse med de af konferencen i Stockholm i 1899 fattede beslutninger, undtagen forsaavidt der istedenfor det oprindelig paatænkte centralbureau med laboratorium nu foreslaaes et særskilt laboratorium. Derhos betonedes stærkt ønskeligheden af, at

undersøgelsen kunde begynde sin virksomhed i ethvert fald ikke senere end i noi maaned 1902, — centralbureauet i begyndelsen af aaret 1902.

De af konferencen fattede beslutninger er kommuniserede de førnævnte magter; men der er endnu ikke indløbet meddelelser fra samtlige repræsenterede regjeringer om, hvorvidt de vedtager dem. Der er imidlertid grund til at tro, at det vil lykkes at opnaa den nødvendige enighed med hensyn til samarbeidet.

De praktisk-videnskabelige undersøgelser, som i en aarrække har været drevet og fremdeles fortsættes langs Norges kyst, vil indgaa som et ikke uvæsentligt led i et saadant arbejde.

Landbruget giver i aar godt udbytte. Høudbyttet har været ikke saa lidet over et middelsaar i det søndenfjeldske og vestenfjeldske og af udmerket kvalitet. Den øvrige avling, korn og poteter, stansedes i veksten paa grund af den langvarige tørke, men tog sig op igjen i løbet af høsten, og det er kun enkelte distrikter, som ikke naar et middelsaar. Der viser sig ogsaa et glædeligt opsving og synlig virkning af de private bestræbelser for skogens bevarelse.

Fiskerierne har været ujevne og udbyttet mere og mindre under et middelsaar. Men ferskfiskeeksporten er øget, og priserne har holdt sig høie, saa fiskehandelen har givet god fortjeneste.

Trælasthandelen og flere brancher af industri- og fabriksdriften arbejder under tryk og ugunstige vilkaar.

Skibsfarten er ogsaa mindre lønnende, og ratene er nedadgaende; men handelsflaaden vokser, og første classes skibe opseiler i forskjellige langveisruter tilfredsstillende fragter.

Handelsomsætningen med udlandet er mindre end forrige aar; men den indenlandske handel og samfærsel synes efter jernbanernes indtægter at dømme at være omtrent uforandret.

De offentlige arbeiders drift vil blive foreslaaet fremmet i næste budgetaar omtrent i samme omfang som i de to sidste aar.

Forslag til generalstabens og den geografiske opmaalings omorganisation saavel som forslag til ordning af skyttervæsenets forhold til armeen og frivilliges deltagelse i landsforsvaret vil blive stortinget forelagt.

Da statsudgifterne er stegne til et beløb, som ikke dækkes ved de paaregnelige indtægter af de nuværende skatter, har det vist sig nødvendigt at foreslaa en udvidelse af stempelafgiften og arveafgiften.

Af forslag, som foruden de fra forrige storting hvilende lovpropositioner vil blive forelagt, vil jeg nævne forslag til «lov om toldoplæg m. v.», «lov om stempelafgift paa vekslar, checks og bankanvisninger», «lov om statskontrol med

skibes sjødygtighed», «lov om salg og udskjænkning af brændevin, øl og vin m. v.» og «lov om beskyttelse af mønstre» samt «om statsforanstaltninger til oprettelse af arbejderbrug for landarbejdere og til opførelse af boliger m. v. for andre ubemidlede».

Idet jeg nedbeder Herrens velsignelse over eders gjerning, forbliver jeg eder, gode herrer og norske mænd, med al kongelig yndest og naade velbevaagen.

Givet paa Drottningholms slot den 9de oktober 1901.

Oscar.

O. Blehr.

Efterat derpaa en beretning om rigets tilstand og bestyrelse, siden nationens repræsentanter sidst var samlede, var oplæst af statsraad Wexelsen, udtalte

Statsminister Steen: I kraft af den mig i Hans majestæts kongens aabne brev givne bemyndigelse erklærer jeg herved i kongens navn og paa hans vegne det 51de ordentlige Norges stortings forhandlinger for aabnede.

Præsidenten modtog derefter paa stortingets vegne foran nævnte dokumenter og ytrede: Mine herrer! Idet vi nu skal gjenoptage vort arbejde, vil vi samles i ønsket: Gud bevare kongen, fædrelandet og broderriget!

I dette ønske istemte stortingets øvrige medlemmer.

Den norske regering forlod derefter stortinget, ledsaget af den deputation, som havde modtaget den.

Efterat den til at komplimentere den norske regering opnævnte deputation igjen havde indfundet sig i salen, udtalte

Præsidenten: Jeg foreslaar Hans majestæts aabne brev, trontalen og beretningen om rigets tilstand og bestyrelse udlagt til foretagelse i et senere møde.

Votering:

Præsidentens forslag bifaldtes enstemmig.

Præsidenten: Jeg giver dernæst ordet til formanden for den deputation, som havde i opdrag at komplimentere den norske regering.

Andersen Grimso: Jeg kan meddele, at deputationen har udført sit hverv, og at den er blevet paalagt af regjeringen at udtale dens tak for den af stortinget udviste opmærksomhed.

Præsidenten: Inden mødet hæves, skal jeg tillade mig at henlede repræsentanternes opmærksomhed paa et par opslag paa tavlen. Da intet videre foreligger til behandling, erklæres mødet for hævet.

Mødet hævet kl. 1,22.

Eftermiddagsmøde den 14de oktober kl. 5 1/2.

Præsident: C. Berner.

Dagsorden:

Referat.

Præsidenten: Stortinget erklæres lovlig sat for lukkede døre. Jeg sætter stortinget for lukkede døre af hensyn til en kongelig proposition, som vil blive overbragt i dette møde, og til den eventuelle behandling af denne straks. — Jeg skal først meddele, at endel repræsentanter, som var fraværende ved sidste møde, nemlig d'hr. Schanche, Svendsbøe, Bull-Tornøe, Pedersen, Vinje, Fjermstad og Landheim, nu har indfundet sig og taget sæde i forsamlingen.

Statsraad Sunde overbragte derpaa kongelig proposition angaaende forhøielse af indførelstolden paa tobak.

Præsidenten: Denne proposition har toldkomiteen havt anledning til paa forhaand at gjøre sig bekjendt med og drøfte. Og efter hvad toldkomiteens formand har meddelt mig, er han beredt til paa komiteens vegne at referere indstilling i anledning af propositionen i dette møde. Jeg stiller derfor forslag om, at behandlingen af den kongelige proposition og af toldkomiteens forestilling angaaende denne foregaar straks i møde for lukkede døre.

Votering:

Præsidentens forslag bifaldtes enstemmig.

Præsidenten: Jeg foreslaar dernæst, at regjeringens medlemmer gives adgang til forhandlingerne i dette møde for lukkede døre. — Da ingen har udtalt sig derimod, anses det som vedtaget. — Da propositionen først i dette øieblik er bleven uddelt til den overveiende flerhed af stortingets medlemmer, finder jeg det rigtigst at referere propositionen i dens helhed. (Præsidenten refererede derefter den kongelige proposition (St. prp. nr. 19)).

Hans Hansen (toldkomiteens formand og ordfører) refererede derpaa toldkomiteens indstilling i dens helhed (indst. S. nr. 1).

Præsidenten: Stortinget har allerede givet sin bemyndigelse til, at toldkomiteens indstilling behandles straks. Da komiteens — det vil sige komiteflertallets — indstilling gaar ud paa bifald til den kongelige proposition i dens helhed, og da denne allerede er refereret, anser jeg det ufornuødent igjen at referere komiteindstillingen, medmindre det skulde forlanges. Senere vil naturligvis post for post blive oplæst af præsidenten. — Jeg undergiver først sagen i dens almindelighed debat.

Johansen: I toldkomiteen var der ikke delte meninger om at beklage, at man skulde være nødt til at gaa til yderligere at forbrøje